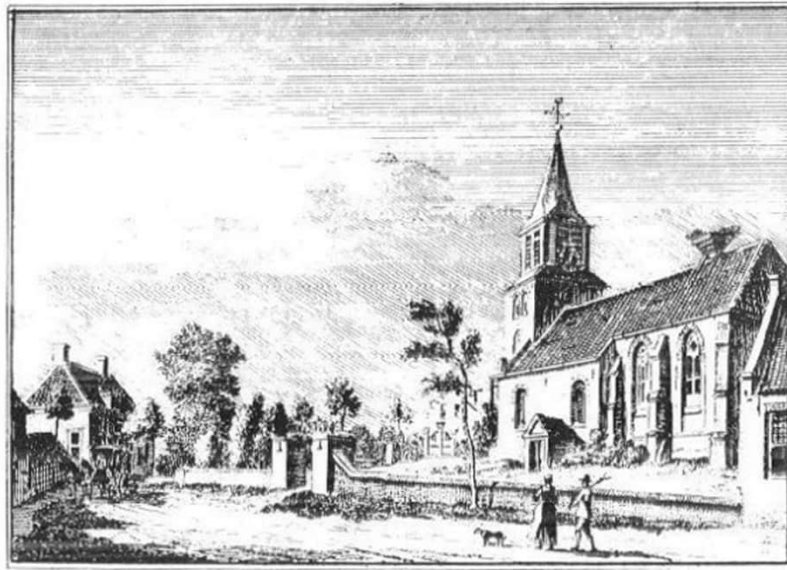

Geroepen

in een wereld zonder God door God

Ester 4:14

Ds. Ilonka Terlouw | Bevestiging Ambtsdragers | 26 mei 2019, Tollebeek

1. Intro: Op de kansel

De eerste keer dat ik een kansel beklom, kan ik mij nog goed heugen. Het was in het kleine kerkje in Nigtevecht, in het kerkje met de losse stoeltjes. Oude stoeltjes gemaakt van een houten frame, met zittingen en leuning van gevlochten riet. Ik was voor een jeugddienst al weleens in dat kerkje geweest, maar dit was mijn eerste échte dienst en de eerste keer dat ik de kansel op zou gaan.

Een hoge kansel: zo eentje die half rond loopt en vastzit aan de muur. Een smal trappetje leidt naar de kansel. Als man met een lange toga is het oppassen geblazen, maar ook voor een vrouw op naaldhakken vergt het de nodige aandacht. Nadat ik de treden met zorgvuldigheid had beklommen en me had afgevraagd of ik het deurtje

van de kansel dicht hoorde te doen, opende ik mijn eerste dienst met votum en groet.

Toen ik daar zo die eerste keer op de kansel stond, onzeker, zenuwachtig, de toekomst open – wilde ik wel predikant worden? Was dat wel wat voor mij? – en de gemeente in keek en de woorden die ik had voorbereid uitsprak, moest ik tot mijn eigen verbazing vaststellen dat ik me daarboven op die kansel eigenlijk prima op m'n gemak voelde. Ik voelde me er wel thuis.

Elk jaar, als ik in gesprek ga met nieuwe ambtsdragers, realiseer ik me dat er niet veel ambtsdragers zullen zijn, die me dat na kunnen zeggen: dat ze zich wel thuis voelen, op die kansel. Over het algemeen gesproken, is het een hele stap als je als ambtsdrager voor het eerst de afkondigingen doet vanaf de kansel. De meesten zullen zich daar nooit echt thuis voelen. – En toch – zo denk ik ieder jaar óók weer – en tóch doen ze het maar mooi! Ondanks enige spanning, ondanks dat het soms ver afstaat van het werk dat ze door de weeks doen, doen ze het tóch maar. Ambtsdrager na ambtsdrager, jaar na jaar.

Of wat dacht u van het consistoriegebed, bidden in het openbaar? Dat is ook niet niets. En waar u misschien niet zo snel aan denkt, is het dienst doen tijdens het avondmaal. Dan moeten de dienstdoende ouderling en diaken samen het laken dat over brood en wijn ligt opvouwen. Het zal u nog verbazen, hoeveel ambtsdragers van tevoren even de kerk inlopen om te kijken wat ze precies moeten doen en hoe de vouwen in het laken lopen. Iedereen kan een kleedje opvouwen, tuurlijk, **maar als er 150 man meekijkt en er rode wijn onder staat, is het tóch heel anders**, geloof me.

Ambtsdrager worden en zijn is soms best spannend. **Soms voel je je onzeker. Doe ik het wel goed? Zeg ik wel de juiste dingen?** En toch doen ze het, omdat zij zich geroepen weten, *door God*, tot deze taak.

Je mond opendoen, ook al is dat spannend. Spreken in het openbaar, ook al bonst je hart van binnen misschien vol onzekerheid. Ester kan met jullie meevoelen. En tóch, toch doet ze het. En wat een zegen van God vindt zó zijn weg en komt daardoor deze wereld binnen!

2. Het boek Ester

Het is een wonderlijk Bijbelboek. Het Bijbelboek Ester.

Wat weet u er eigenlijk van, van dat boek? Laten we simpel beginnen: Weet u waar het in de Bijbel staat? Vóór de Psalmen of erna? De Psalmen vormen zo ongeveer het midden van de Bijbel. Dat boek vormt altijd een eerste oriëntatiepunt. Het boek Ester staat er vlak vóór. Na Ester volgt nog het boekje Job, en daarna de Psalmen.

Ester is één van de **vijf Joodse feestrollen**. Het is één van de vijf Bijbelboeken die verbonden zijn met een Joods feest. Hooglied wordt met Pesach (Pasen) gelezen, Ruth met het wekenfeest (dat samenvalt met ons Pinksteren), Klaagliederen wordt op de rouwdag om de verwoesting van de tempel gelezen, Prediker met het Loofhuttenfeest in het najaar. Het boek Ester is verbonden met het Poerim feest, een feest dat zijn oorsprong vindt in de gebeurtenissen die in dit boekje beschreven staan.

Niet onbelangrijk is daarnaast om vast te stellen dat dit Bijbelboek de **naam van een vrouw** draagt – evenals het boekje Ruth overigens. God gebruikt mensen, zonder onderscheidt naar geslacht. Niet alleen nu. Toen ook al.

Daarnaast is er nog één belangrijke kwestie, iets waar het boek Ester om bekend staat en waarin dit Bijbelboek ronduit uniek is. U heeft het vast weleens gehoord: **In het boek Ester wordt GóD niet genoemd**. Geen enkele keer. Ook de naam HEER komt

niet in het boekje voor. Het boek is zelfs opvallend seculier. Er wordt niet gebeden in het boek, er vinden geen religieuze rituelen plaats, traditionele zedigheid en bijvoorbeeld het gebruik te trouwen met iemand van je eigen stam – het is allemaal afwezig in dit boekje Ester.

3. God in hoofdstuk 4: afwezig én aanwezig

Vandaag zoomen we in op hoofdstuk 4. Een hoofdstuk waar God bij uitstek afwezig is... en toch ook weer niet.

We lezen aan het begin van dit hoofdstuk over Mordechai die in rouw is vanwege de wet die koning Ahasveros heeft opgesteld. Op de 13e dag van de 12e maand moeten alle Joden worden gedood en volledig worden uitgeroeid. Daarom scheurt Mordechai zijn kleren, hult zich in een rouwkleed en werpt stof over zijn hoofd. Zo doen ook alle andere joden. Ze vasten, huilen en weeklagen.

Opvallend?

Of voor u niet?

Tja, misschien zijn wij er al zo aan gewend te leven in een wereld waarin God nauwelijks meer ter sprake komt, dat het ons niet eens meer opvalt.

Maar vergelijk in gedachten deze passage eens met die bekende passage uit het boekje Jona, waar de mensen van Ninevé rouwen vanwege het lot dat hen boven het hoofd hangt. De Ninevieten en hun koning trekken ook een boetekleed aan en vasten, maar zij roepen luidkeels tot God. Dáár wordt God wel genoemd. In Ester 4 is God opvallend afwezig. Evenals in de rest van het boek.

En tegelijk kán ik niet anders – en velen met mij, anders was dit boekje nooit in de Bijbel terecht gekomen – dan in alles wát er gebeurt en hóe het gebeurt de hand van God te zien. Dit hoofdstuk vormt zelfs een **scharnierpunt** in dat hele gebeuren. Hier

ontstaat immers het plan waarin Ester haar cruciale taak zal vervullen. Zal ze het aandurven? Wie dit hoofdstuk zorgvuldig leest, kan bijna niet aan de indruk ontkomen dat God daar ook een rol in speelt. Luister maar goed naar vers 14, waar Mordechai tegen Ester zegt:

‘Als jij nu je mond niet opendoet, nu het moment daar is, komt er van een andere kant wel uitkomst en redding voor de Joden. Maar jij en je vaders familie komen dan om. Wie weet ben je juist koningin geworden met het oog op een tijd als deze.’

Wie weet... ben je juist koningin geworden met het oog op een tijd als deze. Mordechai zegt het niet, maar hij zegt het toch: Zou God er niet achter zitten? Zou hij hier niet een plan mee hebben? Met jou en met deze positie die je nu hebt?

Zo gaat het in het boekje Ester: In deze wereld zónder God, spreekt alles ván God. Dat maakt het boek wat mij betreft héél relevant en ongekend waardevol.

4. Gods roeping

Hier treffen we een mysterie aan dat moeilijk is uit te leggen aan iemand die niet gelooft. Het is iets dat je, laten we maar eerlijk zijn, zelf je leven lang niet zal snappen. Hoe je soms zeker weet dat God aanwezig is in je leven, en je Hem toch niet kunt aanwijzen, of vastpinnen op iets heel concreets.

Straks zal de eerste vraag aan de nieuwe ambtsdragers luiden: ‘Geloof je, dat je via deze weg.’ – via de verkiezingsprocedure in de gemeente – *door God zelf* tot deze dienst bent geroepen? In geloof zullen ze ‘ja’ zeggen op dat ambt waar ze voor gevraagd zijn, ‘Ja, ik ben *door God zelf* tot deze dienst geroepen’. En toch zal niemand van hen ‘God’ precies kunnen aanwijzen in die verkiezingsprocedure.

De meesten van ons horen geen stem van God die zegt 'ja, je moet ambtsdrager worden'. De meeste gemeenteleden horen geen stem van God die zegt: 'Schrijf deze of die naam op het voordrachtenformulier'. En toch... en toch ervaren we in dat alles Gods leiding.

God is niet 'voor handen', en toch zien we Gods hand overal. En dat gééft ons de moed om onze eigen grenzen te verleggen; om dát te doen, waarvan we zelf niet hadden gedacht dat we het ooit zouden doen, of kunnen.

Kijk maar naar Ester. In geloof en de aanvaarding dat God haar roept, vertrouwt ze erop dat het een doel zal dienen. 'Wie weet ben je juist koningin geworden met het oog op een tijd als deze,' zegt Mordechai. God is daarmee trouwens nog niet van Ester afhankelijk. Nee, ook zonder haar zal hij z'n volk wel redden. Dan zal hij wel 'van een andere kant uitkomst' sturen, zo zegt Mordechai. Maar God wil het via háár doen.

God wil het via jou doen, Marian, Johan, Richard, Jan. Wie weet met oog waarop jij je taak als ouderling of diaken hebt gekregen? Wie weet waarvoor God jou heeft geroepen, Herman, in je nieuwe taak als kerkrentmeester? Gód weet het! Daar kun je op vertrouwen. En als de tijd daar is, mag jij in vertrouwen op Hem, dat doen wat je denkt dat nodig is.

Misschien dat je daarvoor buiten je eigen comfortzone zult moeten stappen en je eigen grenzen zal moeten verleggen. Maar als je in geloof aanvaardt dat God er een reden voor heeft dat jij ouderling of diaken bent geworden, dan zul je op dat moment ook de moed vinden en ontvangen om dat te doen wat je op je hart hebt. En dan zul je niet alleen je grenzen verleggen, maar er ook als mens door groeien. Dat is de zegen die je ervoor terugkrijgt.

Dat zien we heel duidelijk bij Ester. Ik zei al dit hoofdstuk een **scharnierpunt** vormt in het boek Ester. En dat is vooral omdat **de persoon van Ester hier in dit hoofdstuk verandert**: van passief naar actief. Ze was degene die tot dusver precies deed wat van haar werd gevraagd. Ze liet zich keuren in de schoonheidswedstrijd van de koning. Ze vertrouwde op de wijsheid van Mordechai en hield haar mond over haar joodse afkomst.

Maar hier op dit moment, draaien de rollen zich om. Ze doet dat wat haar tot dusver nog niet eigen was: ze neemt de leiding, ze denkt het plan verder uit, en ze gaat staan voor wie ze is. Ze zal *niet* als schone verleidster bij de koning binnentreden, maar als waardig vorstin. Ze zal *niet* doen wat haar pleegvader haar zegt, maar ze zal (zie het slotvers van Ester 4) haar pleegvader zeggen wat hij moet doen.

6. Hulptrouwen inschakelen

Ziet u trouwens, wat Ester hier als eerste doet (met die opdracht die ze aan Mordechai geeft)? Ze heeft weliswaar een plan uit gedacht, maar ze stapt *niet* direct op koning Ahasveros af. Nee, als eerste schakelt ze de hulptrouwen in: de steun van haar familie, haar oom en haar volk. Deze vastende gemeenschap om Ester heen, creëert voor haar een veilige ruimte waardoor zij zich gesterkt weet haar pittige taak te volbrengen.

Dat is wat wij als gemeente voor jullie, nieuwe ambtsdragers, zittende ambtsdragers, willen betekenen. Ik hoop dat ik dat namens ons allen aan onze ambtsdragers mee mag geven, dat u bereid bent mee te bidden, mee te voelen, mee te denken mét hen zodat ze er niet alleen voor staan. Kerkordelijk spreken we van: 'onze ambtsdragers *hooghouden in hun ambt.*' **Het is die veilige ruimte, de steun en liefde van haar volk die Ester de moed biedt, om over haar eigen grenzen heen te stappen.** Het is die veilige ruimte die u aan de kerkenraadsleden kunt bieden om vrijmoedig die kansel

op te gaan, het consistorie gebed uit te spreken, het avondmaal te bedienen en wat al niet meer van hen gevraagd wordt.

7. Slotwoorden

Zo mogen wij er tezamen vanochtend op vertrouwen, dat Gods zegen – via onze ambtsdragers – een weg zal vinden in deze wereld. Een wereld die zo vaak van God verstoken lijkt, maar waarin tegelijk alles spreekt van God.

Zo belijden en geloven wij.

Amen.